

Populiści z państw półperyferyjnych jako decydenci w stosunkach międzynarodowych: struktury ideacyjne i praktyki

Celem niniejszego projektu jest zbadanie populistów z państw półperyferyjnych, jako decydentów w polityce zagranicznej. Przedmiotem naszych analiz będą, po pierwsze, głoszone przez populistów idee dotyczące tego, jak funkcjonuje polityka międzynarodowa, a po drugie ich praktyki dyplomatyczne.

Populizm rozumiany jest przez nas jako ideologia, która opisuje społeczeństwo jako podzielone na dwie grupy: „lud” oraz „skorumpowane elity”. Obie te grupy opisywane są jako jednorodne i zarazem wzajemnie skonfliktowane. Uczeni czasem określają populizm jako tzw. „ideologię o cienkim rdzeniu”, co oznacza, że populizm można łączyć z innymi, bardziej rozbudowanymi ideologiami, jak na przykład socjalizm lub nacjonalizm. Populizm ma jednak swoje charakterystyczne cechy, które chcemy badać w ramach niniejszego projektu.

Historycznie populiści zazwyczaj byli częścią opozycji. Wyjątkiem od tego jest Ameryka Łacińska, która ma długą i bogatą historię populistów u władzy. Jednak w ostatniej dekadzie ten stan ulega zmianie i w coraz większej liczbie państw populiści wygrywają wybory i stają się decydentami w kluczowych instytucjach państwa. Podstawowe elementy ideologii populistycznej zawierają relatywnie niewiele informacji o sprawach międzynarodowych. Przekaz populistów dotyczy głównie spraw wewnątrz państwa. Jednak, kiedy populiści zdobywają władzę i muszą podejmować decyzje także w polityce zagranicznej, konieczne staje się rozbudowanie ich ideologii i poszerzenie jej o kwestie międzynarodowe. Populiści zarządzają także dyplomacją i muszą dopasować się lub zdecydować na kontestację istniejących praktyk dyplomatycznych.

Zdecydowaliśmy się na badanie populistów u władzy, a nie w opozycji, ponieważ po pierwsze, sprawowanie władzy skłania populistów do większego zaangażowania w sprawy międzynarodowe. A po drugie dlatego, że niekiedy eksperci twierdzą, że sprawowanie poważnych funkcji weryfikuje niektóre deklaracje populistów. Chcemy sprawdzić, jak jest w rzeczywistości. Ten fundamentalny wybór powoduje, że decydujemy się na badanie tzw. państw półperyferyjnych, ponieważ w państwach tzw. centrum obecnego ładu międzynarodowego jest relatywnie niewiele przypadków populistów u władzy.

Nasze podejście badawcze zakłada, że idee, jakie charakteryzują decydentów politycznych, wpływają na ich zachowanie, włączając w to przypadki krytyczne, tj. takie, gdy wchodzi w grę kluczowe interesy bezpieczeństwa państwa.

Posłużymy się metodologią jakościową, aby odpowiedzieć na dwa pytania badawcze:

- a/ jakie idee na temat funkcjonowania stosunków międzynarodowych mają populiści sprawujący władzę w państwach półperyferyjnych?
- b/ czym charakteryzują się praktyki dyplomatyczne populistów z państw półperyferyjnych?

Nasz zespół badawczy przeprowadzi sto indywidualnych wywiadów pogłębionych z ekspertami od populizmu i od polityki zagranicznej. Wywiady zostaną przeprowadzone w pięciu językach. Wytypujemy i przeanalizujemy również setki dokumentów i wypowiedzi liderów oraz agend rządowych w pięciu językach.

Biorąc pod uwagę, że w międzynarodowej literaturze istnieje bardzo niewiele badań o populistach u władzy, a w szczególności o ich polityce zagranicznej, ten projekt wniesie znaczący wkład do istniejącej wiedzy na temat stosunków międzynarodowych, polityki zagranicznej i populizmu.